

“Els empresaris valencians som menfots”

Torróner per manament genealògic, José Enrique Garrigós (Xixona, Alacantí, 1948) ocupa de fa quasi un any la presidència de la cambra de comerç d'Alacant, on va substituir Antonio Valenzuela. “És absolutament necessari que els empresaris ens reciclem”, adverteix.

D'ací a poc, al novembre, farà un any que vau accedir al càrrec de president de la cambra de comerç d'Alacant. Quin balanç en feu?

—He estat durant vuit anys vice-president econòmic de la cambra d'Alacant. L'anterior president ja va veure la necessitat que hi havia d'atendre els emprenedors. I van començar a fer antenes camerals i vivers. Teníem pendent el centre de formació de Dénia, que ara es va fet; la casa d'estiu de Gabriel Miró a Alacant, on anirà el centre de formació i el museu dedicat a ell; la segona fase de vivers d'Ibi. S'ha fet l'antena a Petrer i Guardamar...

—Com és rellevar un home tan loquaç i a voltes controvertit com Antonio Valenzuela?

—Antonio, jo el coneixia des del servei militar. Ell va ser recluta meu al servei i jo vaig ser recluta seu a la cambra. Jo ja era a la cambra quan hi era ell. El mateix any que el van nomenar president, a mi em van nomenar vice-president primer econòmic. Antonio és com és i jo sóc com sóc. No som pols oposats. Ell portava la cambra a la seua manera i jo crec que he de fer-hi canvis, perquè no té sentit quedar-se igual com estàvem. Fer els canvis és ben normal. L'actitud fàcil seria deixar-ho tot com està.

—Heu arribat al capdavant en un moment ben complicat. Com passen la crisi els empresaris alacantins?

—La crisi és gran. Aquest govern no ha encertat ni un sol canvi. Només cal remetre's a les proves. Avui [dimecres] hi ha hagut un canvi ministerial, però no s'ha mogut cap fitxa en l'àmbit que a nosaltres ens interessa, que és l'econòmic, per més que els canvis eren necessaris. S'hi han quedat els mateixos. Sí que m'alegra, com a alacantí, que Leire Pajín siga ministra de Sanitat. Li demane, en la seua condició d'alacantina, que ens porte cosetes cap ací.

—Històricament, no és que hi haja hagut gaires polítics valencians a Madrid que pensaren en clau valenciana.

—N'hi ha hagut molt pocs. Jo crec que és que ens tenen por. Jo espere que Leire, en tant que alacantina, ens porte coses. Jo, com a xixonenc que sóc, sempre intente portar coses per a Xixona. Quan vaig entrar de conseller a la CAM vaig propiciar que es col·laborara en l'edició d'un llibre que editava l'ajuntament. La cambra de comerç, el primer any que vaig estar-hi, va invertir-hi 150.000 euros. Qui estima el seu poble, ho ha de demostrar. Ja veurem que fa la senyora Pajín.

—D'ençà que començà la crisi, el govern valencià ha presentat diversos plans d'impuls industrial. Vosaltres que treballeu al dia a dia, veieu que tinguen cap efecte?

—Jo, com a empresari i president de la cambra, veig que hi ha governs autonòmics que s'enduen molt més

que la Comunitat Valenciana. Les inversions ací són mínimes en comparació amb unes altres regions. Crec que, en aquest sentit, això no ens ho mereixem, perquè nosaltres som un poble molt actiu. Ens falten infraestructures que han de venir del govern de Madrid.

—Us sentiu poc escoltats, els empresaris, quan parleu amb els polítics?

—Jo crec que hi ha molt d'empresari que ha anat a parlar amb Madrid i jo veig que no s'ajuda la Comunitat Valenciana com l'haurien d'ajudar. Hi ha coses que cauen pel seu propi pes. L'AVE a Alacant hauria d'haver-se fet el segon. Mentre ací ens quedàvem badant, s'ha fet l'AVE a Màlaga, a Valladolid... A mi em pareix molt bé que es facen totes aquestes infraestructures, però no és lògic que la primera província en turisme no tinga unes infraestructures com pertoqueu al seu potencial econòmic. Una part de la riquesa que generem amb la nostra activitat se'n van a Madrid.

—Donem més que no rebem de Madrid?

—Jo crec que sí. El turisme es va inventar a Benidorm. Ací tenim un turisme de sol i platja i és inconcebible, com va passar fa uns anys, que aparega una ministra com Narbona dient que és un model obsolet. A nosaltres no ens han de donar lliçons de turisme. Nosaltres sí que podem fer-ne classes. La província d'Alacant té més llits que Grècia i Portugal juntes. Què ens han d'ensenyar?

—I què en fem, del sector immobiliari? El mes maig hi havia 120.000 pisos per vendre al País Valencià. La compra-venda ha augmentat aquests últims mesos, però és previst que hi haja un retrocés en les vendes quan s'acaben els incentius fiscals. Què hi hauríem de fer?

—Falta una ajuda del govern, per exemple, abaixant els impostos sobre l'habitatge. Resulta que enguany et pots desgravar la compra d'habitatge i l'any que ve, no. És una mesura del tot absurda. Cal mantenir els incentius fins que ens llevem l'estoc. Això ho fan els americans, no inventem res de nou. Si volem que es venguen els pisos que encara hi ha haurem d'incentivar la venda com siga.

—Amb tot, s’ha construït a la babalà?

—Estic d’acord que s’ha construït massa. Però van ser uns anys de bonança en què la parella que es casava es comprava un pis...

—...també s’ha especulat bona cosa.

—Imagina’t, els interessos van passar del 16% o 18% al 3% i això va fer moure diners a dojo perquè ningú no era conscient de la crisi que s’acostava. Ara, si s’ha de vendre, fan falta ajudes. Als empresaris també els dic una cosa: cal eixir a vendre. Si no vens al teu poble, vés-te’n a la capital; i si no, a Espanya; i si no a vendre fora. A voltes em diuen: “És que la venda del torró és diferent.” En què és diferent? Per a tot, cal eixir a vendre, també en el cas del torró, com van fer els nostres avantpassats i continuem fent nosaltres. Des de la cambra, farem missions comercials amb constructors, i això no s’havia fet mai de la vida.

—Els empresaris han fet examen de consciència per haver comès tants excessos?

—Tots n’hem fet. A mi m’agradaria tenir més treballadors, perquè significaria que tinc una empresa més gran. Hi ha empresaris que no haurien de portar el nom d’empresaris. Però la majoria són persones honrades que volen el bé per a la seua empresa i els seus treballadors. Un país l’alça un bon govern, primer, després els empresaris i finalment la classe mitjana. I molta atenció, perquè a Espanya perdem la classe mitjana. I això no pot ser.

—L’actual president de la CEOE ja ha dit que no es presentarà a la reelecció. La patronal catalana ja s’hi ha mostrat disposada, com també l’andalusa. En canvi, els empresaris valencians no han batut boca.

—Cap empresari valencià no ha mogut ni un dit. Tenim això: que som menfots! A la cambra fem uns cursos de reciclatge d’empresaris, perquè crec que és absolutament necessari que els empresaris ens reciclem. Jo l’últim curs el vaig fer fa dos anys.

—I veieu els empresaris preparats per a col·laborar en el canvi

de model productiu? Perquè se’n parla molt, però ací no sembla que canvie res...

—Hem de canviar de model productiu. En el sector agroalimentari, per exemple, hem de canviar molt. Hem de canviar, per exemple, en la presentació dels productes, i en aquest sentit hem d’aprendre molt dels italians.

—Però veieu voluntat de canvi per part dels empresaris o no?

—En una part hi veig voluntat, però en unes altres hi guanya la lamentació. “És que la crisi...”, diuen. Cal ser conscient de la crisi, però l’actitud immobiliària no hi ajuda gens. Cal eixir fora, exportar, exportar i exportar. Obrir mercats nous.

—CajAstur i CAM finalment han concretat la seua fusió freda. Vau ser una de les persones que, fins i tot públicament, us hi vau oposar. Per què?

—Jo m’hi oposava perquè en els primers termes en què es va proposar es menystenien el poder de la CAM.

—Però CajAstur té molt més pes a l’entitat resultant respecte al que

CONSELL REGULADOR DEL TORRÓ

Garrigós, cognom torroner

Entre els records d'infantesa de José Enrique Garrigós hi ha les llesques de pa que la seua àvia li preparava per berenar. “Una miqueta d’oli, sal i un bona tallada de torró de Xixona i a jugar al carrer”, explica. A Garrigós el torró (o *terró*, que és com anomenen en aquesta localitat de l’Alacantí aquestes postres d’ametlla, sucre i mel) pràcticament li corre per les venes. Forma part d’una de les nissagues que han contribuït a endolcir el Nadal de tots nosaltres. Avui és el màxim responsable de l’empresa Enrique Garrigós Monerris SA i president del consell regulador de les indicacions geogràfiques protegides de Xixona i torró d’Alacant. A força de diversificació, concentració i modernització, han aconseguit que el sector passe la crisi sense tantes penúries com alguns altres sectors tradicionals valencians. “El cava i el torró són consubstancials a les festes de Nadal”. assegura.

“La fusió entre CAM i Bancaixa hauria estat canibalisme pur”

li corresponia pel volum de negoci que aportava al conjunt.

—Jo vaig anar-hi en contra perquè al conveni hi havia uns punts amb els quals no estava d’acord. I aquests punts, gràcies a la nostra pressió, es van canviar. Amb la fusió freda no hi perdem res, sinó que hi guanyem.

—**Per què hi guanyem? Per a molts l’operació ha estat vista com una cessió...**

—No s’ha cedit res. La seu social? Continua. Directors, president? Continuen. Equip? Continua. Amb l’operació, la CAM hi guanya. És com si es fusionen dues empreses, que les sinergies sempre porten beneficis. Ara per ara, jo estic totalment d’acord amb el SIP perquè hi guanyarem.

—**A València, molts han lamentat, després de veure com Bancaixa s’agermanava amb Caja Madrid, la incapacitat per atènyer una fusió entre CAM i Bancaixa.**

—Això era la barbaritat del segle. Era canibalisme pur. Hi havia massa duplicitats i això hauria comportat un cost en acomiadaments i en tancament d’oficines massa alt. La cambra va fer un estudi un poc per damunt i calculàvem que se n’anaven al carrer 7.800 persones.

—**Però la possible fusió CAM-Bancaixa ja es va plantejar a la dècada dels 90, quan aquestes duplicitats eren menors, i aleshores els empresaris alacantins s’hi oposaren. Adés dèieu que els valencians tenim poc poder a Madrid. Potser si tinguérem una caixa forta, com passa en el cas de “la Caixa”...**

—Parlem de fa vint anys. I fa vint anys la situació no era com ara. Ni la CAM ni Bancaixa no eren tan grans com ara, ni tan expandides i s’hauria d’haver estudiat més. Però, en tot cas, una fusió hauria estat canibalisme pur.

Violeta Tena